

Det är vår gemensamma skyldighet att säkra tillgängligheten till läkemedel

När patienterna får de högklassiga, dokumenterat effektiva och säkra läkemedel de behöver snabbt och smidigt fungerar hela läkemedelsförsörjningskedjan som den ska.

I en idealsituation introduceras ett läkemedelspreparat, som utvecklats på rekordtid och fått försäljningstillstånd i hela Europa, på vår läkemedelsmarknad omedelbart efter att det fått försäljningstillstånd, till ett rimligt pris och utan problem med produktionen, distributionen eller leveransen. Ibland uppfylls det här gemensamma målet för läkemedelsbranschen, men processen löper inte alltid så här enkelt.

Störningar i tillgängligheten till läkemedel rapporteras i hela världen. När läkemedelsindustrin och de övriga aktörerna i läkemedelsbranschen samt de myndigheter som utövar tillsyn över verksamheten lyckas i sina uppgifter märker läkemedelsanvändaren oftast inte alls av eventuella störningar i tillgängligheten. Tyvärr har det även i år funnits situationer där patienterna oro över tillgängligheten till de egna läkemedlen varit befogad: de höga kostnaderna för läkemedelspreparat som ersätter en invand och nödvändig medicin har försvårat en kontinuerlig behandling eller så har den ersättande medicinen inte alls funnits att tillgå. När kontinuiteten i läkemedelsbehandlingen äventyras, söker man svar och ansvariga.

I sista hand är det alltid den som innehar försäljningstillståndet som svarar för tillgängligheten till ett läkemedelspreparat, och tillverkaren, importören och distributören som ansvarar för leveranssäkerheten. Som nationell läkemedelsmyndighet hör det till Fimeas uppgifter att se till och säkra tillgängligheten till läkemedel både under normala och under exceptionella förhållanden. Vi ser till att de humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel som finns på marknaden i Finland uppfyller alla krav som ställts på dem och att aktörerna i läkemedelsbranschen agerar på tillbörligt sätt. Vi övervakar att den obligatoriska lag-

ringen och säkerhetsupplagringen av läkemedel sker enligt fastställda krav. När det gäller att säkerställa tillgängligheten är en effektiv och fungerande nationell läkemedelsmyndighet en absolut grundförutsättning.

Vi är alla av den åsikten att högklassiga, effektiva och säkra läkemedel ska finnas tillgängliga för dem som behöver dem. Ur de globala läkemedelsföretagens perspektiv är Finland emellertid ett litet marknadsområde, där tillgängligheten till läkemedel är beroende av hur lönsam verksamheten är. Hos oss väntar man ibland längre på att läkemedelspreparat ska komma ut i handeln än vad man gör i vissa av våra grannländer, och egentliga globala störningar i tillgängligheten förekommer allt oftare. Det är uppenbart att säkerställandet av tillgängligheten till läkemedel i ett globalt Finland med allt starkare inslag av digitalisering förutsätter en aktiv dialog, engagemang i gemensamma mål och förutseende riskhantering av oss aktörer – på det sättet säkerställer vi en driftsäker läkemedelsdistributionskedja även i exceptionella situationer.

Vi bör ständigt bedöma ändamålsenligheten i vår egen verksamhet och i våra system i förhållande till dagens behov. De nya vårdstrukturerna och säkerställandet av balansen mellan läkemedelsbesparingar, eventuell centralisering av läkemedelsanskaffningarna och tillgängligheten till läkemedel är de viktigaste frågorna i den aktuella debatten. ●

Sinikka Rajaniemi
Överdirektör, Fimea

*Kom ihåg!
Alla artiklar i
den tryckta
tidningen hittas
också på webben
sic.fimea.fi.*

*Svara också på
läsarfråga om Sic!*